

95891 - ئايال دوختۇرنىڭ قۇلى بىلەن لىيزىردا ئەۋرەتلىرىنىڭ تۈكىنى ئالدۇرۇش توغرىسىدا

سۇئال

ئىككى قولىمۇ ۋە سەزگۈر ئورۇنلاردىكى تۈكلەرنىڭ كۆپلىكىدىن قىيىنلىمەن، ئۇنى لىيزىر بىلەن ئالدۇرۇۋېتىش ئۈچۈن دوختۇرنىڭ ئالدىدا بۇ ئورۇنلارنى ئاچسام بولامدۇ؟ بۇ ئورۇندىكى تۈكلەر بەك كۆپ بولۇپ، تىغ بىلەن ئالغاندا ياكى يۇلغاندا بەك ئاغرىدۇ ۋە تېرەم بۇزىلىدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلارغا ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

خانم قىزلارغا نىسبەتەن قاراش توغرا بولمايدىغان كىشىلەرنىڭ ئالدىدا ئەۋرىتىشنى ئېچىشى توغرا بولمايدۇ، كۆپچىلىك ئالىملارنىڭ قارىشىغا كۆرە، ئايالنىڭ ئەۋرىتىشى ئايالغا نىسبەتەن كىندىكتىن تىزىغىچە بولىدۇ.

داۋالاش دېگەندەك ھاجەت بولغاندا ئەۋرىتىش توغرا بولىدۇ، ئىش ئالدى ۋە كەينى ئەۋرىتىشنى ئېچىشقا ئالاقىدار بولغاندا ھاجەتنىڭ تەكىت بولۇشى ۋە كۈچلۈك بولۇشى شەرت قىلىنىدۇ.

ئەگەر زەرەر يەتمەيدىغان ئىش بولسا قولىمۇ تۈكىنى لىيزىر بىلەن ئالسا بولىدۇ، ئەمما ئەۋرەتنىڭ تۈكىنى دوختۇرنىڭ قولى بىلەن ئېلىشقا كەلگەندە، باشقىلارنىڭ ئەۋرەتكە قارىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن چوقۇم شۇنداق قىلمىسا بولمايدىغان بولۇش كېرەك، يەنى تۈكى بەك كۆپ بولۇپ ئۇنى تىغ ياكى يۇلۇش دېگەندەك باشقا ۋاسىتىلەر بىلەن ئېلىشنىڭ پايدىسى بولمايدىغان ۋە دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويۇنچە لىيزىر بىلەن ئۆزى ئېلىش مۇمكىن بولمايدىغان دەرىجىدە بولۇشى كېرەك.

ئىززىتى ئابدۇسسەلام رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئالدى ۋە كەينى ئەۋرەتلەرنى ئوراش پەرىز بولۇپ، بولۇپمۇ يات ئاياللاردىن ئوراش ئېسىل ئەخلاق ۋە گۈزەل ئادەتلەردىندۇر، لېكىن زۆرۈر ھاجەتلەر بولغاندا ئاچسا دۇرۇس بولىدۇ، ھاجەت دېگەن نەرسە ئاياللارنىڭ بىر-بىرىنىڭ ئەۋرىتىشىگە قارىشى، دوختۇرنىڭ داۋالاش ئۈچۈن قارىشى قاتارلىقلار، زۆرۈرات دېگەن بۇزۇلغان، جاراھەتلەنگەن ئورۇنلارنى داۋالاش بولۇپ، ئالدى-كەينى ئەۋرەتكە قاراشنىڭ بەك قەبىھ بولغانلىقى ئۇنىڭغا قاراشتا شەرت ئېتىلگەن ئىشلار باشقا ئەۋرەتلەردە شەرت ئېتىلمەيدۇ. شۇنىڭدەك زۆرۈرەتتە ئاياللارنىڭ ئەۋرىتىشىگە قاراشتا شەرت ئېتىلگەن ئىشلار ئەزلەرنىڭ ئەۋرىتىشىگە قاراشتا شەرت ئېتىلمەيدۇ، چۈنكى ئاياللارنىڭ ئەۋرىتىشىگە قاراشتا كېلىپ چىقىدىغان پىتنە كۆپ بولىدۇ، شۇنىڭدەك ئىككى تېزى ۋە يوتسىغا يېقىن جايلارغا قاراش بىلەن ئىككى تۇخۇمدانغا قاراشنىڭ شەرتلىرى ئوخشىمايدۇ." ["قەۋائىدىل ئەھكام" 1 -توم 165 -بەت].

خەتتە شىرىكىنى مۇنداق دەيدۇ: "بىلگىنىكى، يۇقىرىدا بايان قىلىنغان بويۇنچە ھاجەت بولمىغاندا ئەۋرەتنى تۇتۇش ۋە قاراشنىڭ ھارام ئىكەنلىكى ئىلگىرى ئۆتتى، ئەمما ھاجەت بولغاندا يەنى داۋالاش ۋە باشقا زەرۋرەت بولغاندا ئەۋرەتنى سىلاش ۋە قاراش ھەتتا ئايالنىڭ ئەۋرىتىنىمۇ تۇتسا بولىدۇ، چۈنكى بۇنداق ھالەتتە ھارام دېيىش ھەرەج بولىدۇ." ["مۇغنىل مۇھتاج" 4-توم 215-بەت].

ھەنبەلى مەزھەب ئالىملىرى ئەۋرىتىنىڭ تۈكلەرنى ياخشى ئالامىسا ئۇنى ئالدۇرۇش ئۈچۈن ئەۋرىتىنى ئېچىشنى ئەۋرەتنى ئېچىش دۇرۇس بولىدىغان ئۈزۈرلەردىن قىلدى. [ئىبنى مۇپلھ رەھىمە ھۇللاھمۇ "ئەلپۇرۇئ" 4-توم 153-بەتتە مۇشۇنى زىكىر قىلغان].

ھەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.